

**Міжнародна науково-
практична конференція**

.....
**International scientific
and practical conference**

**30 грудня 2023 р.
м. Дніпро, Україна**

.....
**December 30, 2023
Dnipro, Ukraine**

**Сучасний стан та тенденції
розвитку науки та освіти**

.....
**Current state and development
trends of science and education**

Міжнародна
науково-практична
конференція

**Сучасний стан та
тенденції розвитку
науки та освіти**

Матеріали

30 грудня 2023 р.

м. Дніпро, Україна

International
scientific and practical
conference

**Current state and
development trends of
science and education**

Proceedings

December 30, 2023

Dnipro, Ukraine

УДК 37

Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Дніпро, 30 грудня 2023 р). Research Europe, 2023. 176 с.

До збірника ввійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти", яка відбулася 30 грудня 2023 року. Збірник розрахований на науковців, освітян, студентів, державних службовців, представників бізнесу та широку громадськість.

Робочі мови конференції: українська та англійська.

Публікується в авторській редакції

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та публікуються мовою оригіналу. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, власних імен, цитат, статистичних даних, галузевої термінології та іншої інформації.

Відповідно до Закону України "Про авторське право і суміжні права", при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

**Research
Europe.org**

IHC INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© Міжнародний гуманітарний
дослідницький центр, 2023

© Research Europe, 2023

Офіційний сайт: researcheurope.org

UDC 37

Current state and development trends of science and education : proceedings of the International scientific and practical conference / International Humanitarian Research Center (Dnipro, 2023, December 30). Research Europe, 2023. 176 p.

The collection includes the proceedings of the International scientific and practical conference "Current state and development trends of science and education", which took place on 30th December 2023. The collection is aimed at scientists, educators, students, government officials, business representatives and the wider public.

Working languages of the conference: Ukrainian and English.

Published in the author's edition

The collection's proceedings are presented in the author's edition and published in the original language. The authors of published materials hold complete responsibility for the precision of facts, proper nouns, quotes, statistical data, industry terminology, and other information presented.

According to the Ukrainian Law on Copyright and Related Rights, it is mandatory to cite the authors when using scientific ideas and materials from this collection.

**Research
Europe.org**

IHR INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© International Humanitarian
Research Center, 2023

© Research Europe, 2023

Official website: researcheurope.org

ЗМІСТ

.....

TABLE OF CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

.....

SECTION 1. THEORY AND TEACHING METHODS

Васильківська Н. А.

Театралізація як засіб розвитку комунікативної
компетентності учнів початкової школи. 12

Дерстуганова Н. В.

Науково-педагогічна діяльність: актуалізація поняття
при підготовці здобувачів ступеня доктора філософії. 15

Дідик Ю. В.

Розвиток наскрізних умінь як педагогічна проблема. 18

Кіржа Н. В.

Формування мовленнєвої компетентності:
поради для педагогів. 21

Кльопка Ю. С.

Інтерактивні засоби навчання на заняттях з
англійської мови у вищих морських закладах. 26

Ковальова О. А., Демченко О. П.

Інтеграція моделі GreenComp в українську освіту:
актуальність в умовах війни і повоєнного відновлення. 28

СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ В ОСВІТІ

.....

**SECTION 2. INFORMATION TECHNOLOGIES
AND INNOVATIVE METHODS IN EDUCATION**

Haidai H. Yu.

Use of advanced tools of ship design for practical
engineering skills remote training in higher education. 33

Клименко Б. В.

Особливості організації мобільного
навчання в закладах вищої освіти. 36

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

SECTION 1. THEORY AND TEACHING METHODS

Васильківська Н. А.,

УДК 373.3.016:811.161.2

канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри філологічних
дисциплін початкової та дошкільної освіти,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира
Гнатюка, м. Тернопіль

**ТЕАТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

У сучасному освітньому контексті, де акцент робиться на формуванні всебічно розвиненої особистості, ключовим аспектом розвитку учнів є розвиток у них комунікативної компетентності, яка є складовою загальної мовної компетентності. Знання мови, вміння висловлювати свої думки, обговорювати ідеї, спілкуватися в різних комунікативних ситуаціях – є основоположними навичками, потрібними для успішного академічного зростання, соціалізації, подальшого професійного розвитку.

Перед учителем постає питання застосування нових педагогічних підходів, методів, скерованих на покращення якості навчання, розвитку учня. Розвитку комунікативної компетентності учнів початкової школи, на наш погляд, активно сприятиме використання на уроках української мови методу театралізації. Цей метод розглядається у працях таких сучасних науковців, як І. Большакова, В. Гаріщук, Н. Данільченко, І. Лупан, О. Михайлицька, О. Тандеряк, Т. Турчин, І. Хижняк, А. Чернякова, В. Шахрай та ін., які радять застосовувати нові технології в педагогіці, методиці викладання дисциплін у школі, в дошкільних навчальних закладах.

Метою нашого дослідження є теоретичне обґрунтування проблеми застосування методу театралізації на уроках української мови в початковій школі, визначення його потенціалу для вдосконалення освітнього процесу та розвитку учнів, зокрема, як ефективного засобу розвитку комунікативної компетентності молодших школярів.

"Театральна педагогіка в освітньому процесі", на думку Н. Данільченко, – це напрямок діяльності, який використовує театральні методи та прийоми у навчальних програмах і процесах навчання для досягнення цілей освіти. Цей підхід розглядає навчання, як творчий процес, в якому учні активно залучаються до вивчення навчального матеріалу через театральні дії, рольові ігри,

імпровізацію та інші театральні елементи. Головною метою театральної педагогіки в освітньому процесі, є не лише передача знань, але й розвиток особистості учнів. Зокрема, театралізація сприяє формуванню креативності, комунікативних навичок, емоційного інтелекту, а також розвитку впевненості в собі та спроможності працювати в команді [1, с. 191].

Театралізація є ефективним й унікальним засобом навчання, виховання й розвитку учнів, оскільки дозволяє забезпечити: краще орієнтування учня в сучасних соціальних реаліях, опанування наочного і емоційного способу передачі цілісного досвіду людства, розкриття творчого потенціалу дитини, виховання творчої спрямованості особистості, розвиток її емоційної, інтелектуальної сфер та чуттєво-образного мислення, активізацію фантазії та художньої уяви, пам'яті, уваги, музичних та образотворчих здібностей, почуття колективізму та ін. [2]. В освітньому процесі початкової школи театралізація сприяє формуванню естетичного смаку; свободи дій і поведінки; розвитку комунікативних якостей особистості, розвитку, пам'яті, уяви, мовлення, мислення, фантазії; набуттю умінь розв'язувати конфліктні ситуації [4, с. 7]. Метод театралізації впливає на розвиток критичного і творчого мислення учнів, розкриття особистих якостей та здібностей, естетичних потреб і вподобань, формування важливих життєвих цінностей та стимулювання активної естетичної діяльності, "яка створює творця, енергійну, старанну особистість, сповнену оптимізму та натхнення" [5, с. 58]. Т. Сидоренко вважає, що в контексті театральної діяльності надзвичайно важливе значення має розвиток мовлення. Робота над виразністю мови персонажів і виконання їх музичних партитур допомагають збагатити словниковий запас дітей, розвивають їх голос, вимову та інші мовні навички. Створення нових ролей, особливо діалогів між персонажами, вимагає від дітей чіткого та зрозумілого висловлення. Це сприяє поліпшенню їхнього мовлення, граматичної коректності та розширенню словникового запасу [3, с. 148].

Отже, театралізація є ефективним засобом особистісного розвитку учнів, зокрема, їх комунікативної компетентності. Відтак метод театралізації тісно пов'язаний із уроками мовно-літературної освітньої галузі. Однак, слід зазначити, що в сучасних школах дуже часто відсутні фахівці у галузі драматичних видів мистецтва. У ролі ключових акторів у використанні театральних методів та педагогічних інструментів доводиться виступати вчителям. Перед ними постає важливе завдання – впровадження інноваційних підходів до навчання, виховання та розвитку учнів через театральну діяльність.

Для впровадження методу театралізації на уроках української мови в сучасній педагогічній практиці з метою розвитку комунікативної компетентності учнів початкової школи рекомендуємо застосовувати різноманітні завдання і вправи.

Зокрема, використання методу театралізації передбачає проведення рольових ігор. Рольові ігри дозволяють відтворити комунікативні ситуації, які можуть відбутися в дійсності. Найбільш прийнятними для молодших школярів можуть бути такі ігри: "У бібліотеці", "У школі". "У магазині", "На вулиці", "У їдальні" тощо.

Ефективним видом роботи, на нашу думку, є також робота над драматичними виставами. Учні можуть брати активну участь у створенні сценаріїв, розігруванні діалогів та вираженні своїх думок та емоцій через ролі персонажів. Це сприяє розвитку їхніх мовленнєвих навичок, а також розвитку умінь працювати в команді та розуміти важливість колективної співпраці.

Ще одним важливим видом роботи з розвитку комунікативної компетентності учнів початкової школи вважається імпровізація. Суть її полягає в тому, що учням пропонують завдання на спонтанну імпровізацію, в ході якої вони повинні розігрувати ситуації та виражати свої думки без попередньої підготовки. Це сприяє розвитку спонтанної комунікативної компетентності учнів, зміцненню їхньої впевненості в собі, розвитку здатності швидко реагувати на різні комунікативні виклики. Приклади таких вправ: "Снігова куля", "Майстер слова", "Продовж фразу" тощо.

У результаті аналізу зазначених вище аспектів використання методу театралізації на уроках української мови в освітньому процесі сучасної початкової школи можна зробити наступні висновки. Цей метод: 1) є ефективним інструментом для формування особистісного розвитку учнів. Він сприяє відкриттю творчого потенціалу, розвитку комунікативних навичок, емоційного інтелекту, а також виробленню впевненості в собі та навичок колективної роботи; 2) посилює мотивацію учнів до занять, спонукаючи їх виявляти більше зацікавленості та активно залучатися до вивчення української мови. Тож перед кожним педагогом стоїть завдання відкривати перед учнями унікальні можливості сприйняття та усвідомлення навчального матеріалу шляхом активної участі у театральних діях, рольових іграх та створенні театральних постановок.

Можливим напрямком досліджень вважаємо розгляд впливу різних факторів, як-от: культурний контекст, індивідуальні особливості учнів чи соціальні чинники на результати застосування методу театралізації.

Список використаних джерел

1. Данільченко Н. В. Елементи театральної педагогіки в освітньому процесі сучасної початкової школи. Магістерські студії. Альманах / ред. кол. : Д. С. Мальчикова, Т. С. Корнішева. – Херсон ; Івано-Франківськ : ХДУ, 2023. – Вип. 23. – С. 190-194.

2. Михайлицька О. С. Театралізація як дієвий творчий засіб соціалізації особистості в особистісно орієнтованому освітньому середовищі. *Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ* : зб. матеріалів

наук.-практ. конф., м. Житомир, 15 трав. 2019 р. Житомир : КЗ "ЖОІППО". Вилучено із <https://conf.zippo.net.ua/?p=323>.

3. Сидоренко Т. Використання театральної педагогіки для розвитку мовленнєвої компетентності учнів початкової школи. Педагогічний процес: теорія і практика. 2019. №28. С. 147-154.

4. Тандеряк О. М. Театралізована діяльність дошкільників. Чемерівці, 2019. 120 с. URL: <https://vseosvita.ua/library/posibnik-teatralizovana-dialnist-doskilnikiv-257021.html>.

5. Турчин Т. М. Театральне мистецтво в практиці сучасної початкової школи. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2021. № 2. С. 57–63. Вилучено із <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2163/1/9.pdf>.

Дерстуганова Н. В.,

канд. пед. наук, доцент кафедри
освіти та управління навчальним закладом,
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

УДК 378.2

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ: АКТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Інтеграційне спрямування сучасного вектор5 розвитку вітчизняної освіти до європейського освітнього простору, наявність високого наукового потенціалу в нашій державі потребує дослідження всіх аспектів підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у системі вищої освіти України.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, згідно з Постановою КМУ "Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)" від 23 березня 2016 р. № 261, "здійснюється: в аспірантурі (ад'юнктурі) закладу вищої освіти (наукової установи) заочною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання; поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у відповідному закладі вищої освіти (науковій установі)" [5].

Отже, одним із важливих конструктів сучасного термінологічного базису є "науково-педагогічна діяльність".

Звернемося до законодавчої бази нашої держави. У Законі України "Про наукову і науково-технічну діяльність" (2015 р.) визначено: "науково-педагогічна діяльність – педагогічна діяльність у вищих навчальних закладах, пов'язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю" [6].